

Nr 415

Av herr **Johansson, Knut**, och herr **Johansson, Tage**, i anledning av
Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Arbetsförmedlingen: Avlöningar.

(Lika lydande med motion nr 616 i Andra kammaren)

Lagen den 30 juni 1943 om tillståndstvång för byggnadsarbete upphörde att gälla den 30 juni 1963. Genom beslut av 1963 års riksdag gäller nya bestämmelser för byggnadsverksamhetens säsongutjämning. Efter en övergångstid fram till mitten av 1965 skall såvitt inte Kungl. Maj:t annorlunda beslutar byggnadsverksamhetens säsongutjämning övergå till att bli en angelägenhet för frivillig samverkan mellan företagare och arbetsgivare under aktiv medverkan från arbetsmarknadsmyndigheternas sida.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 124 år 1963, där den nya ordningen skisserades, sägs bl. a.: "Organisationen av den frivilliga samverkan, som skall utgöra grunden för den framtida planeringsverksamheten, bör i första hand bygga på ett system med samarbetsnämnder av den art som försöksvis prövats. Det bör ankomma på arbetsmarknadsstyrelsen att närmare planera och leda nämndernas verksamhet och svara för indelning i lämpliga områden. — — — Det ligger i sakens natur att byggarbetsnämndernas verksamhet måste bedrivas i nära kontakt med arbetsmarknadsmyndigheterna, då främst länsarbetsnämnderna. Det är dessa, som har den samlade överblicken över arbetsmarknadsläget i olika branscher, och det är också de som måste bära huvudansvaret för samordningen av planeringsverksamheten inom byggnadssektorn."

Vid frågans behandling inom riksdagens tredje lagutskott anfördes beträffande denna sida av planeringsverksamheten följande: "Utskottet — — — vill avslutningsvis betona vikten av att såväl de nu existerande samarbetsnämnderna som de blivande byggnadsarbetsnämnderna beredes tillgång till erforderlig arbetskraft för att kunna följa efterlevnaden av meddelade rekommendationer. Att så sker utgör enligt utskottets mening en förutsättning för att de frivilliga åtgärder som nu förordats får avsedd verkan."

Även byggnadsarbetsmarknadens parter har i flera sammanhang betonat nödvändigheten av personalförstärkning på länsarbetsnämnderna för denna i stort sett nya verksamhet.

Inom arbetsmarknadsstyrelsen har under större delen av 1963 en arbetsgrupp bestående av representanter för arbetsmarknadsverket samt byggnadsarbetarnas och byggnadsföretagarnas fackliga organisationer arbetat med rikt-

linjer och andra förberedelser för den frivilliga planeringsverksamheten. Efter Kungl. Maj:ts medgivande (kungl. brev 10.8.1963) har även särskild kontors- och organisationsteknisk expertis anlåtats för att biträda vid verksamhetens utformning. Arbetet har fortskridit så långt att detaljerade anvisningar för planeringsarbetet nu föreligger i stort sett färdiga. Det har emellertid därvid också konstaterats, att trots att alla kontorstekniska rationaliseringsmöjligheter beaktats blir den i propositionen nr 124 år 1963 skisserade verksamheten mycket arbetskrävande. Några förutsättningar för att verksamheten skall kunna klaras inom länsarbetsnämndernas nuvarande personalram finns inte.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 juli 1963 redogjort för personalbehoven för sysselsättningsplaneringen på byggnadsarbetsmarknaden under budgetåret 1963/64. Styrelsen hemställde där om bemyndigande att anställa viss personal för denna verksamhet vid såväl styrelsens centrala kansli som vid länsarbetsnämndernas kanslier. I arbetsmarknadsstyrelsens petitaskrivelse om anslag för budgetåret 1964/65 upprepas och kompletteras den tidigare gjorda hemställan om personalförstärkning. Sålunda begärs för länsarbetsnämndernas verksamhet med sysselsättningsplaneringen inom byggnadsverksamheten

dels 25 tjänster som förste inspektör i lönegrad Ag 23,

dels 10 tjänster som inspektör i lönegrad Ag 19,

dels 15 tjänster som förste assistent i lönegrad Ag 16.

Vidare anmäls behov av viss ytterligare biträdespersonal.

Arbetsmarknadsstyrelsen har ännu inte erhållit något bemyndigande att anställa personal för de sålunda anmälda behoven under innevarande budgetår. I statsverkspropositionen föreslås för budgetåret 1964/65 viss personalförstärkning centralt hos arbetsmarknadsstyrelsen (bilaga 13 till statsverkspropositionen år 1964, s. 69). För länsarbetsnämnderna är dock ingen personalförstärkning för detta ändamål föreslagen.

Byggnadsindustriens sysselsättningsplanering är för närvarande inte tillfredsställande. Detta har ofta konstaterats. Senast görs detta av riksdagens revisorer i berättelsen över den 1963 verkställda granskningen av statsverket (§ 35). Genom att byggarbetsmarknadens parter lokalt aktivt engagerar sig för en säsongutjämning finns möjligheter att ernå en viss förbättring. Det förutsätts emellertid härvid att länsarbetsnämnden kan svara för det utredningsmässiga och prognostekniska arbetet, på vilket parterna kan överenskomma om lämplig igångsättning för jämn sysselsättning. Detta kan inte länsarbetsnämnderna göra med nuvarande personalresurser.

Vid utarbetandet av riktlinjerna för länsarbetsnämndernas sysselsättningsplanering avseende byggnadsverksamheten har det förutsatts att detta skall ske inom kansliernas planeringsavdelningar. Dessa avdelningar svarar för närvarande bl. a. för sammanställningen av uppgifterna för investeringsreserven. Efter en personalförstärkning bör avdelningarna även få möjlighet att effekti-

vare än tidigare följa och kontrollera investeringsreservens arbeten och beredningsplaneringen över huvud. De svagheter beträffande byggnadsplanering och igångsättningsberedskap hos investeringsreservens arbeten som bl. a. påtalats av riksdagsrevisorerna bör därvid kunna upptäckas och hållas under kontroll. En personalförstärkning på detta område ger således förutsättningar för en effektivare sysselsättnings- och konjunkturpolitik än för närvarande.

I en inom inrikesdepartementet utarbetad *PM angående byggreglering vid akut arbetskraftsbrist inom byggnadsindustrien* föreslås att Kungl. Maj:t under vissa förhållanden skall äga befogenhet att förordna om tillståndstvång för igångsättning av visst byggnadsarbete. Sådant tillståndstvång behöver icke förändra förutsättningarna för parternas frivilliga sysselsättningsplanering, vilken i första hand endast avser säsongutjämning. Ett tillståndstvång i syfte att prioritera viss särskilt angelägen byggnadsverksamhet gör däremot behovet av personalförstärkning inom länsarbetsnämndernas kanslier ännu större. Även handläggningen av denna verksamhet torde nämligen i stor utsträckning ankomma på länsarbetsnämndernas planeringsavdelningar.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t måtte utfärda bemyndigande för arbetsmarknadsstyrelsen att under löpande budgetår anställa erforderlig personal för länsarbetsnämndernas sysselsättningsplanering för byggnadsindustrien, samt

att riksdagen för budgetåret 1964/65 under anslagpunkten *Arbetsförmedlingen: Avlöningar: Tillfällig personal* anvisar 1 471 200 kronor till personal för byggnadsplaneringsfrågor i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag.

Stockholm den 25 januari 1964

Knut Johansson

Tage Johansson
